

Pagrindinė informacija ilgalaikės priežiūros įstaigoms [gydytojams ir vadovams]

Uždaviniai

Esminiai uždaviniai siekiant gerinti antibiotikų vartojimo padėtį savo įstaigoje

1. Švieskite medicinos ir slaugos darbuotojus, aptardami tas sritis, kuriose antibiotikai dažnai vartojami netinkamai [109,110], t. y.:
 - profilaktiką antibiotikais;
 - antibiotikų skyrimą pacientams, kurių pasėlio tyrimų rezultatas teigiamas (nustatyta kolonizacija), bet kuriems nepasireiškia jokie simptomai;
 - vietinio poveikio antibiotikus ir
 - pernelyg ilgą gydymo trukmę.
2. Švieskite pacientus ir jų šeimos narius apie antibiotikams atsparių bakterijų atsiradimo pavojų, kai antibiotikai vartojami nesant būtinybei (pvz., esant besimptomei bakteriurijai, virusinėms kvėpavimo takų infekcijoms) [109,110].
3. Vadovaukitės įrodymais pagrįstomis gairėmis ir klinicine dažniausiai nustatomų infekcijų (pvz., pneumonijos, viršutinių kvėpavimo takų, odos ir minkštųjų audinių ir šlapimo takų infekcijų) diagnozavimo, gydymo ir valdymo tvarka ir atsižvelkite į vietos lygmeniu surinktus jautrumo antimikrobinėms medžiagoms duomenis [109].
4. Pakartotinai įvertinkite gydymą antibiotikais, atsižvelgdami į klininkines sąlygas, praėjus 48–72 valandoms arba gavus mikrobiologinių tyrimų rezultatus, kad galėtumėte [31,42,70-72]:
 - anksčiau vartotą antibiotiką pakeisti siauro veikimo spektro antibiotiku;
 - tęsti arba nutraukti antibiotikų terapiją;
 - pereiti prie gydymo geriamaisiais antibiotikais.
5. Nedarykite diagnostinių ir pasėlių tyrimų besimptomiams pacientams [56,111].

Ką galite padaryti

6. Kartu su infekcijų prevencijos ir kontrolės specialistais įgyvendinkite infekcijų prevencijos ir kontrolės priemones [bendru ekspertų sutarimu].
7. Skirdami antibiotikus, išsamiai įvertinkite paciento ligos istoriją, įskaitant informaciją apie neseniai vartotus antibiotikus, alergiją vaistams, taikytą imunosupresinę terapiją ir atsparumo antibiotikams rizikos veiksnius (pvz., neseniai ligoninėje taikytą gydymą, neseniai atliktą procedūrą arba neseniai įvykusią kelionę į ne Europos šalį) [31].

8. Prieš skirdami antibiotikus, visada pirmiausiai atlikite klinikinę paciento apžiūrą [31].
9. Jeigu prieš skirdami antibiotiką, abejojate, turėtumėte [25,26,53,70] [bendru ekspertų sutarimu]:
 - peržiūrėti vietos, regioninius ir nacionalinius epidemiologinius duomenis;
 - pasitarti su vyresniuoju kolega arba antibiotikų vartojimo valdymo grupės nariu.
10. Gydyimą antibiotikais pradėkite tik esant bakterinės infekcijos požymiams, ir negydykite kolonizacijos [31].
11. Nesant būtinybės, netaikykite profilaktikos antibiotikais (pvz., šlapimo takų infekcijos) [111].
12. Užtikrinkite, kad prieš pradėdant vartoti antibiotikus, būtų paimti pasėliai [31,42,70,71].
13. Paciento kortelėje įrašykite jam paskirto gydymo antibiotikais indikaciją, pasirinktą vaistą, jo dozę, vartojimo būdą ir gydymo trukmę [31,42,70,71].
14. Pakartotinai vertindami paskirtą antibiotikų terapiją po 48–72 valandų (arba gavus mikrobiologinių tyrimų rezultatus), atsakykite į šiuos pagrindinius klausimus [42,70]:

ar pacientui diagnozuotos infekcijos gydymas antibiotikais bus veiksmingas?
Jeigu taip:

 - i. Ar pacientui paskirtas (-i) tinkamas (-i) antibiotikas (-ai), tinkama vaisto dozė ir tinkamas vaisto vartojimo būdas?
 - ii. Ar šią infekciją būtų galima gydyti siauresnio veikimo spektro antibiotiku?
 - iii. Kiek laiko pacientas turėtų vartoti šį (-iuos) antibiotiką (-us)?
15. Skatinkite gyventojus ir darbuotojus dalyvauti skiepijimo programose [bendru ekspertu sutarimu].
16. Laikykitės savo įstaigoje jau nustatytų infekcijų prevencijos ir kontrolės priemonių. Pastebėję, kad ligoninės ar sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojai nesilaiko gairių ar protokolų, pasiteiraukite, kodėl jie taip elgiasi, ir pateikite jiems priemones, kurios leistų suprasti, ką jie daro neteisingai [69] [bendru ekspertų sutarimu].
17. Nuolat dalyvaukite mokymo kursuose ir susitikimuose, kuriais siekiama padėti ligoninėje įgyvendinti: a) racionalaus antibiotikų vartojimo programą, b) įrodymais pagrįstas vietos gaires dėl antibiotikų vartojimo ir c) infekcijų prevencijos ir kontrolės priemones [52,53].
18. Organizuokite šviečiamuosius renginius ir kampanijas, kurių metu gyventojai būtų informuojami racionalaus antibiotikų vartojimo klausimais.
19. Įsitikinkite, kad gyventojai (ir jų šeimos nariai) supranta, kodėl antibiotikų terapija taikoma, taip pat svarbiausius su antibiotikų vartojimu susijusius aspektus, t. y. kad svarbu:
 - a) vartoti antibiotikus tiksliai taip, kaip nurodyta gydytojo;
 - b) niekada nepasilikti antibiotikų, kad juos būtų galima vartoti vėliau;
 - c) niekada nevartoti po ankstesnio gydymo likusių antibiotikų;
 - d) niekada nesidalyti antibiotikų likučiais su kitais gyventojais ir kitais žmonėmis.

20. Nuolat organizuokite antibiotikų skyrimo praktikos ir su sveikatos priežiūros susijusių infekcijų gydymo praktikos patikrinimus ir (arba) tyrimus [93].